

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне юридичне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-20-76

До реєстрац.№ 4643-д
(друге читання)

Зауваження до проекту закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо справляння податків і зборів, інших обов'язкових платежів, об'єктом оподаткування якими є транспортні засоби

У Головному юридичному управлінні розглянуто підготовлений до другого читання Комітетом з питань фінансів, податкової та митної політики проект закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо справляння податків і зборів, інших обов'язкових платежів, об'єктом оподаткування якими є транспортні засоби (далі – проект).

1. Проектом передбачено встановлення строку (180 днів) для пільгового оподаткування податком на додану вартість та акцизним податком транспортних засобів особистого користування, ввезених на митну територію України з порушенням митного законодавства.

При цьому передбачається встановити окремий, більш тривалий строк (270 днів), для учасників бойових дій за умови документального підтвердження їх перебування більш як 90 днів з дня набрання чинності відповідним законом безпосередньо на території проведення операції Об'єднаних сил (ООС).

Слід зазначити, що відповідно до пунктів 30.2, 30.9 статті 30 Податкового кодексу України підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат.

Податкова пільга надається шляхом:

- а) податкового вирахування (знижки), що зменшує базу оподаткування до нарахування податку та збору;
- б) зменшення податкового зобов'язання після нарахування податку та збору;
- в) встановлення зниженої ставки податку та збору;

г) звільнення від сплати податку та збору.

Отже, вказаними нормами не передбачено встановлення для певної категорії платників податку окремого строку надання пільг зі сплати податків.

Більш того, у разі застосування даної норми виникнуть ознаки дискримінації між двома категоріями:

учасниками бойових дій, які перебували на відповідній території 90 днів і менше (для них діятиме загальний строк пільгового оподаткування);

учасниками бойових дій, які перебували на відповідній території більше 90 днів.

Це не відповідає принципу рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації, встановленого підпунктом 4.1.2 пункту 4.1 статті 4 Податкового кодексу України.

Зважаючи на мету прийняття проекту як закону, у даних нормах проекту мало б йтися про продовження для учасників бойових дій відповідного строку пільгового оподаткування на кількість днів, протягом яких вони перебували на відповідній території, або встановлення для всіх платників податку строку пільгового оподаткування, що становить 270 днів з дня набрання чинності відповідним законом.

2. Проектом передбачається поширити дію пільгового режиму оподаткування на транспортні засоби, з року випуску яких минуло більш ніж 5 років, які станом на 31 грудня 2020 року перебували у митних режимах тимчасового ввезення або транзиту.

Однак даною нормою чітко не визначено порядку обрахунку відповідного строку, а саме: його слід обраховувати станом на дату набрання чинності відповідним законом чи станом на 31 грудня 2020 року.

Тому вказані положення проекту не відповідають конституційним принципам верховенства права та визначенню України правовою державою (статті 1 та 8 Конституції України), а також не враховує правової позиції Конституційного Суду України, у рішеннях якого неодноразово наголошувалося, що визначальними елементами верховенства права є принципи правової визначеності, ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці і неминуче призводить до сваволі (абзац другий підпункту 5.4 пункту 5 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 22.09.2005 року № 5, від 29.06.2010 року № 17-рп, від 11.10.2011 року № 10-рп).

3. Пунктом 1 Прикінцевих положень проекту передбачено набрання ним чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та введення його в дію через один місяць з дня набрання ним чинності.

По-перше, зазначене не відповідає пункту 4.1.9 пункту 4.1 статті 4 Податкового кодексу України, згідно з яким податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року.

Також вказане не узгоджується з частиною третьою статті 27 Бюджетного кодексу України, згідно з якою закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються не пізніше 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку планового бюджетного періоду.

По-друге, підхід щодо введення в дію закону, яким передбачено внесення змін до Податкового кодексу України, пізніше строку набрання ним чинності, є юридично некоректним з огляду на таке.

Особливістю законів про внесення змін є те, що їхня дія вичерпується з внесенням відповідних змін до базового закону, в даному випадку - до Податкового кодексу України.

Тому після набрання чинності відповідним законом, передбачені ним положення стануть частиною тексту Податкового кодексу України.

У зв'язку з цим при практичному їх застосуванні виникне колізія щодо обрахунку строків, передбачених цими положеннями, оскільки проектом передбачено їх перебіг з дня набрання чинності відповідним законом.

Зважаючи на особливості законодавчого регулювання передбачених проектом суспільних відносин, зазначена норма мала б обмежуватись лише набранням чинності відповідним законом.

Перший заступник керівника
Головного управління

А. НИЖНИК

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: НИЖНИК АРКАДІЙ ІВАНОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000099385D00809AC201
Дійсний до: 15.10.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 07/02-2021/128985 від 14.04.2021

475921